კრიპტო დანაშაულების გამოძიებისთვის ბლოკჩეინ ტექნოლოგიების გამოყენებასთან დაკავშირებული გამოწვევები საქართველოში და საერთაშორისო სტანდარტები აშშ-ს მაგალითზე

თამარ ბარნაბიშვილი

სამაგისტრო ნაშრომი წარდგენილია ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტის სისხლის სამართლის ფაკულტეტზე მაგისტრის აკადემიური ხარისხის მინიჭების მოთხოვნის შესაბამისად.

სისხლის სამართლის სამაგისტრო პროგრამა

სამეცნიერო ხელმძღვანელი: ბესიკ ქვარცხავა

ილიას სახელმწიფო უნივერსიტეტი

თბილისი, 2025წ.

განაცხადი

როგორც წარდგენილი სამაგისტრო ნაშრომის ავტორი, ვაცხადებ, რომ ნაშრომი წარმოადგენს ჩემს ორიგინალურ ნამუშევარს და არ შეიცავს სხვა ავტორების მიერ აქამდე გამოქვეყნებულ, გამოსაქვეყნებლად მიღებულ ან დასაცავად წარდგენილ მასალებს, რომლებიც ნაშრომში არ არის მოხსენიებული ან ციტირებული სათანადო წესების შესაბამისად.

თამარ ბარნაბიშვილი

ხელმოწერა: 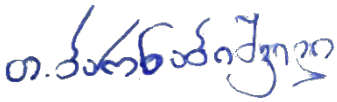

თარიღი: 19 იანვარი, 2025წ.

აბსტრაქტი

ბლოკჩეინ ტექნოლოგიების გამოყენება კრიპტო დანაშაულების გამოძიებაში განსაკუთრებით მნიშვნელოვანია მისი დეცენტრალიზაციის, გამჭვირვალობისა და მუდმივობის თვისებებიდან გამომდინარე. მართალია, ბლოკჩეინის ფსევდონიმური ბუნება მომხმარებელთა კონფიდენციალურობას უზრუნველყოფს, თუმცა ამასთანავე ხელს უწყობს უკანონო საქმიანობების განხორციელებას, როგორიცაა, მაგალითად, ფულის გათეთრება, ტერორიზმის დაფინანსება, რენსომვეარი და თაღლითობა.

კვლევა ასახავს საქართველოში არსებული სამართლებრივი და საგამოძიებო ჩარჩოების ხარვეზებს, რომლებიც კრიპტო დანაშაულების გამოძიების პროცესს აფერხებს. მიუხედავად იმისა, რომ საქართველოს სამართლებრივი ჩარჩო მოიცავს ზოგად კიბერდანაშაულებს, იგი არ ითვალისწინებს კრიპტო დანაშაულების სპეციფიკურ თავისებურებებს. შედარებითი სამართლებრივი ანალიზის მეშვეობით ნაჩვენებია, რომ FATF-ის რეკომენდაციებზე დაფუძნებული რეგულაციები და აშშ-ის მაგალითი, რომელიც კრიპტო დანაშაულების გამოძიებისათვის მოწინავე ინსტრუმენტებს, მაგალითად Chainalysis-ს იყენებს, მნიშვნელოვანი წყაროა საქართველოსთვის.

კვლევის შედეგები აჩვენებს, რომ საქართველოში საჭიროა თანამედროვე ბლოკჩეინ საგამოძიებო ინსტრუმენტების დანერგვა, სპეციალიზირებული დანაყოფების შექმნა და რეგულაციების გაუმჯობესება. აშშ-ის მაგალითი ცხადყოფს, რომ ბლოკჩეინის ანალიზის ინსტრუმენტების გამოყენება და სამართლებრივი ჩარჩოების გაძლიერება ეფექტურად აძლიერებს სამართალდამცავი ორგანოების უნარებს კრიპტო დანაშაულებთან ბრძოლაში.

კვლევის რეკომენდაციები მოიცავს საქართველოსთვის კრიპტო დანაშაულების სამართლებრივი ჩარჩოს განვითარებას, ბლოკჩეინზე დაფუძნებული ინსტრუმენტების დანერგვას და სამართალდამცავი ორგანოებისათვის სპეციალიზირებული ტრენინგების ჩატარებას. აღნიშნული ნაბიჯები ხელს შეუწყობს კრიპტო დანაშაულების გამოძიების ეფექტურობას, გააძლიერებს ქვეყნის

უსაფრთხოებას და უზრუნველყოდს ბლოკჩეინ ტექნოლოგიების მიმართ ნდობის გაზრდას.

საკვლევი თემა ხაზს უსვამს საქართველოს სამართლებრივი და ტექნოლოგიური ჩარჩოების განვითარების მნიშვნელობას, რათა ქვეყანა გაუმკლავდეს კრიპტო დანაშაულების მზარდ საფრთხეს და სრულად გამოიყენოს ბლოკჩეინ ტექნოლოგიების შესაძლებლობები.

საკვანძო სიტყვები: ბლოკჩეინი, კრიპტო დანაშაულები, საქართველო, სამართლებრივი ჩარჩო, შედარებითი ანალიზი, Chainalysis, საერთაშორისო სტანდარტები.

Abstract

The use of blockchain technologies in the investigation of crypto crimes is particularly significant due to its features of decentralization, transparency, and immutability. While the pseudonymous nature of blockchain ensures user privacy, it also facilitates illegal activities such as money laundering, terrorism financing, ransomware, and fraud.

The research highlights the deficiencies in Georgia's legal and investigative frameworks that hinder the process of investigating crypto crimes. Although Georgia's legal framework addresses general cybercrimes, it does not account for the specific characteristics of crypto crimes. Through comparative legal analysis, it is demonstrated that advanced tools used in the United States, such as Chainalysis, and regulations based on FATF recommendations serve as valuable resources for Georgia.

The findings of the study indicate that Georgia needs to implement modern blockchain investigative tools, establish specialized units, and improve its regulatory framework. The example of the United States illustrates that using blockchain analysis tools and strengthening legal frameworks significantly enhance the capabilities of law enforcement agencies in combating crypto crimes.

The study's recommendations include the development of a legal framework for crypto crimes in Georgia, the adoption of blockchain-based tools, and specialized training for law enforcement agencies. These steps will enhance the effectiveness of crypto crime investigations, strengthen national security, and build greater trust in blockchain technologies.

The research underscores the importance of developing Georgia's legal and technological frameworks to address the growing threat of crypto crimes and fully leverage the potential of blockchain technologies.

Keywords: blockchain, crypto crimes, Georgia, legal framework, comparative analysis, Chainalysis, international standards.